

9. SINIF

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

TAM İZLEME KİTABI

1. HAFTA

SÖZÜN İNCELİĞİ - SÖZÜN İNCELİĞİ - SÖZÜN İNCELİĞİ

ŞİİR BİLGİSİ - ŞİİR BİLGİSİ - ŞİİR BİLGİSİ

Adı :

Numara :

Doğru :

Soyadı :

Sınıf :

Yanlış :

Net :

ÖĞRENCİ NO

0 0 0 0 0 0
1 1 1 1 1 1
2 2 2 2 2 2
3 3 3 3 3 3
4 4 4 4 4 4
5 5 5 5 5 5
6 6 6 6 6 6
7 7 7 7 7 7
8 8 8 8 8 8
9 9 9 9 9 9

YANITLAR

01 A B C D E	16 A B C D E
02 A B C D E	17 A B C D E
03 A B C D E	18 A B C D E
04 A B C D E	19 A B C D E
05 A B C D E	20 A B C D E
06 A B C D E	21 A B C D E
07 A B C D E	22 A B C D E
08 A B C D E	23 A B C D E
09 A B C D E	24 A B C D E
10 A B C D E	25 A B C D E
11 A B C D E	26 A B C D E
12 A B C D E	27 A B C D E
13 A B C D E	28 A B C D E
14 A B C D E	29 A B C D E
15 A B C D E	30 A B C D E

Adı :

Soyadı :

Tam Okul uygulamasını kullanarak optik formları okutabilir, sonuçlarınızı değerlendirebilir ve video çözümlerine ulaşabilirsiniz.

Aynı zamanda **Eğitim Vadisi Mobil** uygulamasını indirerek de video çözümlerine ulaşabilirsiniz.

Uygulamalarımızı **Google Play** veya **App Store**'dan indirebilirsiniz.

Etkinlik

1 Tutku

2 Savaş

3 Doğa

4 Uyarı

5 Eleştiri

6 Ölüm

7 Yurt-millet sevgisi

8 Sıla özlemi-gurbet

9 Bayrak

10 Özgürlük

11 Beşeri aşk

12 İlahi aşk

13 Yakınma (Şikâyet)

14 Yiğitlik-kahramanlık

15 Kader

16 Öğüt

17 Sitem

18 Güven

19 Bireysel tema

20 Toplumsal tema

Aşağıdaki şiir parçalarının temalarını üstteki tablodan bularak numaralarını altlarındaki kutucuklara yazınız.

1.

Derinden derine ırmaklar ağlar,
Uzaktan uzağa çoban çeşmesi,
Ey suyun sesinden anlayan bağlar,
Ne söyler şu dağa çoban çeşmesi.

2.

Tanrı emretmeden yaprak dökülmez
Her şey bir sebeptir insanoğluna
Kuru taş üstüne ekin ekilmez
Tanrı emretmeden insanoğluna

3.

Ay yıldızı, gökyüzünün
Ayla, yıldızından yüksek,
Türk'ün alın yazısıdır,
Türk'tür onu yükseltecek.

4.

Bizdik o hücumun bütün aşkıyla kanatlı;
Bizdik o sabah ilk atılan safta yüz atlı.
Uçtuk Mohaç ufkunda görünmek hevesiyle,
Canlandı o meşhur ova at kişnemesiyle!

5.

Benden anlamadın şiirden anla
Senin gülüşünle yaşadığımı
Akşamı ettiğim senden kalanla
Sabaha seninle başladığımı
Benden anlamadın şiirden anla

6.

Müdür bey dert dinler, bugün 'maruzât'!
Çatık kaş.. Hükümet dedikleri zat...
Beni Allah tutmuş, kim eder azat?
Anlamaz; yazısız, pulsuz, dilekçem...
Anlamaz; ruhumu geçti bilekçem!

7.

Dostum diye inanıp sır söyleme sakın
Ne kadar olsa da güvenilir ve yakın
Sırrın sende bile durup gizlenmezken
Durur mu hiç dostunda, iyi düşün.

8.

Babam resmimi de duvara assın
Yavrum dedikçe de resmime baksın
İlidi suyum da getirin tasın
Düğünüm mahşere kaldı neyleyim?

1. Yeşil pencereden bir gül at bana,
Işıklarla dolsun kalbimin içi.
Geldim işte mevsim gibi kapına
Gözlerimde bulut, saçlarımda çiy.

Ahmet Muhip Dıranas

Bu dizelerde işlenen tema aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Doğa B) Aşk C) Sitem
D) Özlem E) Pişmanlık

2. Yaşamak ummaktır.
Yeşil yapraklar umar,
Şu belı bükülmüş ağaç,
Yelkenler rüzgâr umar.
Bir kız tanırım, sarışın,
Sevgilisini esmer umar.

Suat Taşer

Bu dizelerde işlenen tema aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Özlem B) Aşk C) Umut
D) Doğa E) Sevgi

3. I. Ne hasta bekler sabahı,
Ne taze ölüyü mezar.
Ne de şeytan, bir günahı,
Seni beklediğim kadar.

Necip Fazıl Kısakürek

- II. Gönümle oturdum da hüznlendim o yerde,
Sen neredesin, ey sevgili, yaz günleri nerde!
Dağlar ağarırken konuşmuştuk tepelerde,
Sen nerde o fecrin ağaran dağları nerde!

Yahya Kemal Beyatlı

Numaralanmış metinlerde ortak tema aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Özlem B) Ölüm C) Hüzün
D) Sitem E) Yalnızlık

4. Düş bir yaş dalından düşerse
Nereye düşer hiç düşündünüz mü?
Yerde bir iz kalmayacak mı izdüşüm?
Düşen yaş dalından düşünce
Gözlerinizdedir pınarı
Bir yaş bir daldan düşünce
Kökündedir yaşı
Bir yaş düşer bir daldan
Hepimizin ölen arkadaşı
Ve çok eskilere dair bir düşünce

Can Yücel

Bu dizelerin yazılış amacı aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Olayları yer, zaman, kişi öğelerine bağlı olarak bir örgü içinde vermek
B) Varlıkların ayırt edici özelliklerini semboller aracılığıyla ortaya koymak
C) Kurmacanın olanaklarından da yararlanarak didaktik bir anlatım sergilemek
D) Sözcüklerin gerçek anlamlarından yararlanarak okuru gerçekliğin içine çekmek
E) Duyguları, düşünceleri örtük iletilerle estetik bir biçimde dile getirmek

5. Güzel sanatlar; sanatçıların dış dünyaya yönelik duygu, düşünce ve izlenimlerini insanda coşku ve hayranlık uyandırma amacıyla edebiyat, müzik, resim, heykel, mimari ve tiyatro gibi sanat dallarıyla sergilediği faaliyetlerdir. Bu faaliyetlerde her sanatçı; duygu, düşünce ve hayallerini farklı malzemelerle yansıtır.

Aşağıdakilerden hangisinde bu parçada sözü edilen sanat dallarına ait malzemeler bir arada verilmemiştir?

- A) Kamera, ışık, bilgisayar
B) Taş, mermer, ahşap
C) Palet, boya, fırça
D) Ses, ritim, nota
E) Ses, sözcük, dil

6. Daha deniz görmemiş bir çoban çocuğuyum.

Bu dağların en eski âşinasıdır soyum,
Bekçileri gibiyiz ebenced buraların.
Bu تنها derelerin, bu vahşi kayaların
Görmediği gün yoktur sürü peşinde bizi,
Her gün aynı pınardan doldurur destimizi
Kırlara açılırız çingiraklarımızla...

Bu dizelerde işlenen tema aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yiğitlik B) Yakınma C) Doğa
D) Özgürlük E) Pişmanlık

7. O ki meydanın ortasında durmuştu

Elini kılıcının kabzasına koymuştu.

Dedi savaşçı:

-Ben gidiyorum

Hicret ediyorum

Varsa ağlatmak isteyen anasını

Dul koymak isteyen karısını

Ve istiyorsa çocukları yetim kalsın

Arkamdan gelsin.

Erdem Bayazıt

Bu dizelerde işlenen tema aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yiğitlik B) Ölüm C) Yalnızlık
D) Dostluk E) Şikâyet

- 8.

I	II	III
Görsel	İşitsel	Dramatik
(Plastik)	(Fonetik)	(Ritmik)
Sanatlar	Sanatlar	Sanatlar

Aşağıdakilerin hangisinde verilenler numaralanmış güzel sanatlar sınıflandırılmasıyla örtüşmez?

I	II	III
A) Resim	Edebiyat	Tiyatro
B) Heykel	Müzik	Sinema
C) Mimari	Edebiyat	Bale
D) Opera	Tiyatro	Dans
E) Hat	Müzik	Opera

9. Nerde bir yangın çıksa şair yanar içinde

Nerde çiçekler açsa bir şair var içinde

Hiçbir yapı-kapı yok şiirin girmediği

Şiirin tohumları yeşerir kar içinde

Abdullah Karakoç

Bu dizelerden şair ve şiirle ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Şiirin yaşamla ilgili her alanı kapsadığına
B) Şairliğin doğuştan gelen bir yetenek olduğuna
C) Şiirin her yerde her zaman yazılabileceğine
D) Şairin üst düzeyde duyarlılık taşıdığına
E) Şiirin iyi-kötü tema ayrımı yapmadığına

10. Dinle sana bir nasihat edeyim
Hatırdan, gönülden geçici olma
Yiğidin başına bir iş gelince
Anı yad ellere açıcı olma

Bu dizelerde işlenen tema aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Pişmanlık B) Kaygı C) Dürüstlük
D) Öğüt E) Sevgi

11. Hisarlı balıkçı ağlarını ayıklıyor
Ağları pembeden hüzne giden
Dip sularında mercanlar gibi koyulaşan
Kırpiksiz gözleri böyle daha güzel
Çil basmış yüzünü bütün
Parmakları capcanlı, pavuryalar gibi
Merhaba, desem bir kucak balık atacak önüme
Biliyorum atacak
Böyledir memleketimin yoksul halkı
Bir onlarda rastladım bu cömertliğe
İstavritler kıpır kıpır dibinde sandalının

Edip Cansever

Bu metinle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Günlük yaşamdan bir manzara ele alınmıştır.
B) Betimleyici öğelere yer verilmiştir.
C) Altı çizili sözde imgeli bir söyleyiş söz konusudur.
D) Ağırlıklı olarak örtük iletilerle oluşturulmuştur.
E) Estetik bir güzellik yaratılmak istenmiştir.

12. I. ----; duygulardan, düşüncelerden, düşlerden,
özlemlerden vb. süzölmüş yaşantı birikimleridir.
II. ----; sözcüklerin sözlük anlamlarına kimi zaman
değişik anlamlar da yüklenerek oluşturulan edebî
yaratıdır.
III. ----; dil içinde özel bir dil yaratılarak oluşturulan,
okurda estetik duygular uyandıran yazın ürünüdür.
IV. ----; imgelerden, sembollerden, söz sanatlarından,
ritimden yararlanılarak ortaya konan dil ürünüdür.
V. ----; birtakım süreçleri kapsayan, yararlılığı öncelikli
amaç edinen kişilerce ortaya konan ürünlerdir.

**Numaralanmış tanımlardan hangisinde boş bırakılan
yere “Şiir” sözcüğü getirilemez?**

- A) I B) II C) III D) IV E) V

13. Kalender'den sandala bindi
Beyaz maşlahlı hanım
Bir elinde şemsiye
Bir eliyle açtı yelpazesini
Cuma günü Göksu'ya gitti
Beyaz maşlahlı hanım

Orhan Veli Kanık

**Bu dizelerden hareketle aşağıdakilerin hangisi
söylenemez?**

- A) Gerçeklik dönüştürülmeden aktarılmıştır.
B) Özel yargılara yer verilmiştir.
C) Günlük yaşamdan bir manzara aktarılmıştır.
D) İmge ve çağrışıma yer verilmemiştir.
E) Açık iletilere yer verilmiştir.

14.

I.

Şu Boğaz Harbi nedir? Var mı ki dünyâda eşi?
En kesif orduların yükleniyor dördü beşi,
-Tepeden yol bularak geçmek için Marmara'ya-
Kaç donanmayla sarılmış ufacak bir karaya.
Ne hayâsızca tehaşşüd ki ufuklar kapalı!
Nerde -gösterdiği vahşetle- "bu: bir Avrupalı!"
Dedirir -yırtıcı, his yoksulu, sırtlan kümesi,
Varsa gelmiş, açılıp mahbesi, yâhud kafesi!

Mehmet Akif Ersoy

II.

Saat Çini vurdu birden: pirinçç
Ben gittim bembeyaz uykusuzluktan
Kasketimi eğip üstüne acılarımın
Sen yüzüne sürgün olduğum kadın
Karanlık her sokaktaydın gizli her köşedeydin
Bir çocuk boyuna bir suyu söylerdi. Mavi.
Birtakım genç anneleri uzatırdı bir keman
Sen tutar kendini incecik sevdirdirdin
Bir umuttun bir misillemeydin yalnızlığa

Cemal Süreya

**Numaralanmış metinler karşılaştırıldığında
aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

- A) İlk metinde bir toplumsal olay anlatılırken ikinci metinde bireysel duygular dile getirilmiştir.
- B) İlk metinde ağır bir dil kullanılırken ikinci metnin dili yalındır.
- C) İlk metinde ahengi sağlamak için dize sonlarında düzenli ses tekrarlarına başvurulurken ikinci metinde bu yönetime başvurulmamıştır.
- D) İlk metin bilgi vermek amacıyla yazılırken ikinci metnin yazılış amacı estetik bir güzellik yaratmaktır.
- E) Her iki metinde de imgeli söyleyişlere ve çağrışımlara yer verilmiştir.

15.

Ben bu gurbet ile düştüm düşeli,
Her gün biraz daha süzülmekteyim.
Her gece, içinde mermer döşeli,
Bir soğuk yatakta büzülmekteyim.

Böylece bir lâhza kaldığım zaman,
Geceyi koynuma aldığım zaman,
Gözlerim kapanıp daldığım zaman,
Yeniden yollara düzülmekteyim.

Son günüm yaklaştı görünesiye,
Kalmadı bir adım yol ileriye;
Yüzünü görmeden ölürsem diye,
Üzülmekteyim ben, üzülmekteyim.

Necip Fazıl Kısakürek

**Şair bu dizelerinde aşağıdakilerin hangisine
değinmemiştir?**

- A) Gurbette çektiği maddi sıkıntılara
- B) Gurbette çektiği yalnızlığa
- C) Sevgiliye kavuşamamanın üzüntüsüne
- D) Geleceğe yönelik umutsuzluğuna
- E) Sevgiliye ve sılaya duyduğu özleme

16.

Benden anlamadın şiirden anla
Senin gülüşünle yaşadığımı
Akşamı ettiğim senden kalanla
Sabaha seninle başladığımı
Benden anlamadın şiirden anla

Nurullah Genç

**Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisi ön plana
çıkılmaktadır?**

- A) Pişmanlık
- B) Hüzün
- C) Kıskançlık
- D) Sitem
- E) Yalnızlık

Yazılı Sınav

1. Aşağıdaki boşlukları uygun sözcüklerle doldurunuz.

- 1) _____ ; imgeleri, duygu ve düşünceleri etkileyici bir biçimde söze dönüştürme sanatıdır.
- 2) Bir sanat eserinin merkezinde yer alan temel duygu ve düşünceye _____ denir.
- 3) _____ ; düşünceden bağımsız olarak zamanda ve mekânda yer kaplayan her şeydir.
- 4) _____ , güzellik ve zevkle ilgilenen sanatlar için kullanılan bir ifadedir.
- 5) Şiirde hem _____ hem de _____ temalar dile getirilebilir.
- 6) Şiirde günlük dilin olanaklarından yararlanılsa da ağırlıklı olarak _____ dil kullanılır.

2. Aşağıdaki yargılar doğru ise yanına "D", yanlış ise "Y" yazınız.

- 1) Kendine özgü dili ve ifade biçimi olan şiir sanatı, okuyucuyu etkilemeyi ve duygulandırmayı hedefler.
- 2) Şair, şiirlerini yalnızca kendi duygu ve düşüncelerini dile getirmek amacıyla yazar.
- 3) Şiir, gerçekliği dönüştürmeden olduğu gibi aktarır.
- 4) Edebiyat dışındaki güzel sanat dallarının malzemesi boya, alçı, taş, ağaç gibi maddi unsurlarken işitsel sanatlar içinde yer alan edebiyatın malzemesi dildir.
- 5) Şair, içinde bulunduğu toplumun sosyoekonomik koşullarından etkilenebilir.
- 6) Şiirde sözcüklerin sözlüklerdeki ilk anlamları kullanılır.

3. Aşağıdaki bilgileri karşılarında verilen terimlerle eşleştiriniz.

1) Şairin şiirini yazdığı dönemde hâkim olan düşünce sistemi

2) İnsana ait her şeyi sözlü ya da yazılı olarak estetik bir biçimde dile getirme sanatı

3) Malzemesi boya, fırça, tuval olan sanat dalı

4) Kelime ve kavramların zihinde oluşturduğu tasvirler

5) Toplumun kültürünü, düşünce yapısını, dünya görüşünü yansıtan en önemli araç

6) Malzemesi kil, taş, tahta vb. olan sanat dalı

A Resim

B Heykel

C Zihniyet

D Söz varlığı

E İmge

F Edebiyat

The logo for TAK TiK features the words "TAK" and "TiK" in a bold, stylized, blue-outlined font. The letters are white with a thick blue border. The logo is set against a blue background with a white circular arc behind the text. A dashed orange line is visible at the bottom left.

9. SINIF

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

TAM İZLEME KİTABI

2. HAFTA

SÖZÜN İNCELİĞİ - SÖZÜN İNCELİĞİ - SÖZÜN İNCELİĞİ

ŞİİR BİLGİSİ - ŞİİR BİLGİSİ - ŞİİR BİLGİSİ

Adı :

Numara :

Doğru :

Soyadı :

Sınıf :

Yanlış :

Net :

ÖĞRENCİ NO

0 0 0 0 0 0
1 1 1 1 1 1
2 2 2 2 2 2
3 3 3 3 3 3
4 4 4 4 4 4
5 5 5 5 5 5
6 6 6 6 6 6
7 7 7 7 7 7
8 8 8 8 8 8
9 9 9 9 9 9

YANITLAR

01 A B C D E	16 A B C D E
02 A B C D E	17 A B C D E
03 A B C D E	18 A B C D E
04 A B C D E	19 A B C D E
05 A B C D E	20 A B C D E
06 A B C D E	21 A B C D E
07 A B C D E	22 A B C D E
08 A B C D E	23 A B C D E
09 A B C D E	24 A B C D E
10 A B C D E	25 A B C D E
11 A B C D E	26 A B C D E
12 A B C D E	27 A B C D E
13 A B C D E	28 A B C D E
14 A B C D E	29 A B C D E
15 A B C D E	30 A B C D E

Adı :

Soyadı :

Tam Okul uygulamasını kullanarak optik formları okutabilir, sonuçlarınızı değerlendirebilir ve video çözümlerine ulaşabilirsiniz.

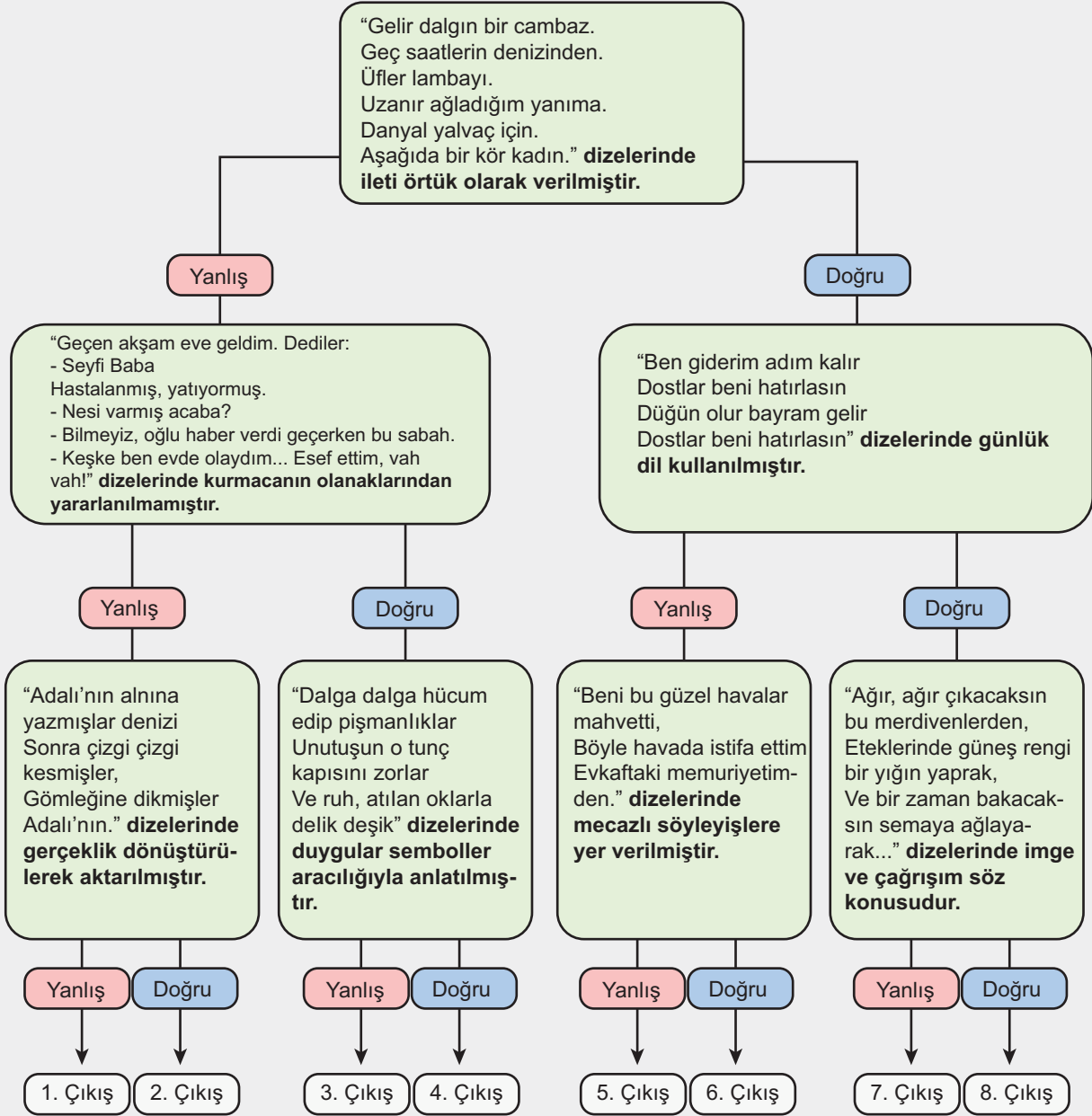
Aynı zamanda **Eğitim Vadisi Mobil** uygulamasını indirerek de video çözümlerine ulaşabilirsiniz.

Uygulamalarımızı **Google Play** veya **App Store**'dan indirebilirsiniz.

Etkinlik

1. Aşağıda verilen tanılayıcı dallanmış ağaçtaki bilgilerden bazıları doğru, bazıları yanlıştır. İlk ifadeden başlayıp, cevap oklarını takip ederek doğru çıkışa ulaşınız.

Doğru Çıkış:

1. ----; bir düşünce, görüntü vb.nin bir başkasını hatırlatmasıyken ----; duyu organlarının dıştan algıladığı bir nesnenin bilince yansıyan, zihinde tasarlanan bir benzeridir.

Bu cümlede boş bırakılan yerlere aşağıdakilerin hangisinde verilenler getirilmelidir?

- A) Çağrışım — imge B) Sembol — İleti
C) İmge — çağrışım D) İmge — sembol
E) Çağrışım — ileti

2. Yâr deyince kalem elden düşüyor

Gözlerim görmüyor aklım şaşıyor

Lambamda titreyen alev üşüyor

Aşk kâğıda yazılmıyor Mihriban!

Abdurrahim Karakoç

Bu dizeler bir hikâyeye dönüştürülmek istense aşağıdakilerden hangisi en uygun olur?

- A) Sevgilisini düşünmekten gözüne uyku girmeyen genç adam, yine böyle gecelerden birinde sevgilisine duyduğu aşkı ona bir mektup yazarak anlatmaya karar verdi. Ancak ağlamaktan şişen gözleri ve titreyen elleri buna izin vermiyordu.
- B) Genç adam, odasında gecenin zifiri karanlığında sevgilisini düşünüyordu. Ona duyduğu aşkı nefesiyle dalgalanan lambasının ışığında kâğıda dökmeye çalışıyordu ancak hem zihni hem de karanlıkta seçemeyen gözleri buna imkân vermiyordu.
- C) Yine o yalnız geçirdiği gecelerden birinde sevgilisinden ayrı olmanın hüznünü iliklerine kadar hisseden genç adam, duyduğu acıyı odasını aydınlatmaktan bile aciz cılız lambasının ışığında dile getirmek için kalemi, kâğıdı aldı ancak sözcükler boğazına düğümlendi.
- D) Aradan çok zaman geçmişti ve o, hâlâ yalnızdı. Odasında yanan lambanın açık pencereden esen hafif rüzgârın etkisiyle titreyen ışığında kendisini terk eden sevgilisine bir özür mektubu yazmak için kalemi, kâğıdı aldı ve masaya oturdu.
- E) Gecenin koyu karanlığında yine düşünceler içindeydi. Böyle bitmemeliydi, diye geçirdi içinden. Neyi yanlış yapmıştı da bırakıp gitmişti o canından çok sevdiği kadın onu böyle bir başına. Lambanın cılız ışığında ona bir şeyler yazıp bir açıklama istemeye karar verdi ama...

3. I. Dış dünyada nesnel bir varoluşa sahip olan varlık, var olanların tümü, var olan şeylerin bütünü; bilinçten, bilen insan zihninden bağımsız olarak var olan her şey (Gerçeklik)
- II. Olmadığı hâlde varmış gibi tasarlanmış, kurgulanmış olay; sanat/edebiyat alanında hayatın gerçekliğinden farklı olarak hayal veya gerçekliğin yeniden tasarlanması (Kurmaca)
- III. Gerçek anlamıyla kullanılmış kelimelerden oluşturulan, ilk okunduğunda kolayca anlaşılan metinlerde yer alan ifadeler (Açık ileti)
- IV. İnsanların maddeye dayanan gereksinimlerini karşılamak için yapılan, öğrenimle birlikte deneyim, beceri ve ustalık gerektiren etkinlik (Güzel sanatlar)
- V. Yan ve mecaz anlamlı kelimelerle oluşturulan, anlamın kapalı ya da yoruma açık olduğu ifadeler (Örtük ileti)

Numaralanmış tanımlardan hangisi ayraç içinde verilen terimle uyuşmamaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. ---- yani imgelem; yaşamın farklı alanlarında gündelik, sıradan yaratıcı faaliyetler sırasında çeşitli biçimlerde fark edilebilmekle beraber sanatsal etkinlikler ve tasarım oluşturma süreçleri gibi sıra dışı yaratıcılık gerektiren durumlarda bir nesneyi, o nesne karşımızda olmaksızın tasarımıyla yetisidir.

Bu açıklamadaki boşluğa aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Açık ileti B) Hayal gücü
C) Güzel sanatlar D) Edebî dil
E) Günlük dil

5. İmge, zihinsel bir tasarımıdır. Bu tasarım; belli bir zamanla, belli bir nesneyle sınırlı değildir. Bu yönüyle imge, algının karşıtıdır çünkü algı, belli bir zamanda belli bir çevrede var olan nesne ya da olayların duyular yoluyla elde edilen bilincidir. Oysa imgede nesnenin o an, orada olması gerekmez.

Bu parçadan imge ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Birtakım sınırları yoktur.
- B) Zihinsel bir etkinliktir.
- C) Bellekte canlandırılır.
- D) Somut varlıklara dayalıdır.
- E) Algı ile zıtlık gösterir.

6. Zamanla nasıl değişiyor insan!
Hangi resmime baksam ben değilim:
Nerde o günler, o şevk, o heyecan?
Bu güler yüzlü adam ben değilim
Yalandır kaygısız olduğum yalan.

Cahit Sıtkı Tarancı

Bu dizelerin şairiyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Zamanın, insanlarla ilgili düşüncelerini değiştirdiğini ifade etmektedir.
- B) Eski dönemlerdeki olumlu duygularını yitirdiğini bilmektedir.
- C) Zamanın kendisinde yol açtığı değişikliklerin farkındadır.
- D) Tasasız biri olduğuna dair düşüncelere ve söylemlere karşı çıkmaktadır.
- E) Yüzünün asık olduğunu ve eskisi gibi gülmediğini söylemekten kaçınmamaktadır.

7. I. Kanatları parça parça bu ağustos geceleri
yıldızlar kaynarken
şangır şungur ayaklarımın dibine dökülen sen
eğer yine İstanbul'san
yine kan köpüklü cehennem sarmaşıkları
büyüteceğim
pançak pançak şiirler tüküreceğim
demek yine ben
limandaki direkler ormanında bütün bandıralar
ayaklanıyor
kapı önlerinde boyunlarını bükmüş tek tek kafiyeler
- Atilla İlhan
- II. İstanbul'u dinliyorum, gözlerim kapalı;
Önce hafiften bir rüzgâr esiyor;
Yavaş yavaş sallanıyor
Yapraklar ağaçlarda;
Uzarlarda, çok uzarlarda
Sucuların hiç durmayan çingirakları;
İstanbul'u dinliyorum gözlerim kapalı.

Orhan Veli Kanık

Numaralanmış metinlerle ilgili,

- I. İki metinde de aynı tema işlenmiştir.
- II. I. metinde örtük iletilere yer verilirken II. metinde açık iletilere yer verilmiştir.
- III. I. metinde imge ve çağrışıma yer verilmişken II. metinde imge ve çağrışıma yer verilmemiştir.
- IV. Her iki metin de serbest nazımla kaleme alınmıştır.
- V. Her iki metin de günlük dille oluşturulmuştur.

yargılarından hangisi söylenemez?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. I. Yediyordu Elif kağnısını
Kara geceden geceden
Sanki elif elif uzuyordu, inceliyordu
Uzak cephelerin acısıydı gıcırtilar
İnliyordu dağın ardı yasla
Her bir heceden heceden
Mustafa Kemal'in kağnısı derdi, kağnısına
Mermi taşırdı öteye, dağ taş aşardı
Çabuk giderdi, çok götürürdü Elifçik
Nam salmıştı asker içinde
Bu kez yine herkesten evvel almıştı yükünü
Doğrulmuştu yola, önceden önceden

Fazıl Hüsnü Dağlarca

- II. Kağnılar teker, kağrı evi ve boyunduruk olarak üç parçadan meydana gelir. Tekerlekler, ay biçimi iki tahta ile bunların arasında bir göbekten ibarettir. Tekerin çevresine bir cm kalınlığında iki üç cm genişliğinde demir çember kızdırılarak geçirilir. Böylece tahta tekerleğin kısa zamanda parçalanıp elden çıkması önlenmiş olur. Tekerlekleri birleştiren dingil üzerine oklar, bu okların üzerine de kağrı evi tabir edilen kısım oturtulur. Boyunduruk ise hayvana kayışlarla bağlanan kısımdır.

Numaralanmış metinler karşılaştırıldığında aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. metinde edebî bir dil kullanılmışken II. metinde günlük dil kullanılmıştır.
B) I. metinde gerçeklik dönüştürülerek aktarılırken II. metinde gerçeklik olduğu gibi aktarılmıştır.
C) I. metinde sözcükler sözlükteki ilk anlamlarıyla kullanılırken II. metinde sözcüklerin ağırlıklı olarak yan ve mecaz anlamlarına yer verilmiştir.
D) I. metinde hayal gücüne dayalı bir yaratıcılık söz konusuysa II. metinde böyle bir durum söz konusu değildir.
E) I. metin hissettirip, sezdirip, çağrıştırmaya amacıyla kaleme alınmışken II. metin bilgi vermek amacıyla yazılmıştır.

9. Daha deniz görmemiş bir çoban çocuğuyum,
Bu dağların eskiden aşinasıdır soyum.
Bekçileri gibiyiz, ebenced buraların,
Bu tenha derelerin, bu vahşi kayaların
Görmediği gün yoktur sürü peşinde bizi,
Her gün aynı pınardan, doldurup testimizi
Kırlara açılırız çingiraklarımızla.

Kemalettin Kamu

Bu dizelerden sanatsal bir betimleme paragrafı yazılacak olsa aşağıdakilerden hangisi en uygun olur?

- A) Bu dağları kendine mesken edinen çoban çocuğu, ömründe deniz nedir görmemişti. Her gün sabah erkenden kalkar, sürüsünü önüne katar, köyün dışındaki pınara gider, testisini doldurur ve sürüsünü otlatmaya götürürdü. Hep aynı yoldan gider ve gelirdi, artık yolu ezberlemişti.
B) O gün de her zamanki gibi sürüsünü önüne kattı. Dağların eteğinden akan küçük derenin kıyısından yürüyerek pınara ulaştı. Testisini buz gibi soğuk suyla doldurdu. Koyunların boyunlarındaki çingirakları çaldıkça neşeli bir türkü dinliyormuş gibi eşlik ederdi çingiraklara.
C) O güne kadar deniz nedir bilmeyen, ömrü dağlarda geçmiş bir çobandı. Her sabah gün doğmadan kalkar, önce pınarda testisine suyunu doldurur sonra dağların derelerin yanından geçip sürüsünü otlatmaya götürürdü.
D) Ömrü dağlarda geçmiş ve hiç deniz görmemiş bir esmer bir çoban çocuğuydu. Her gün rengi soluk kırmızıya çalan sapı kırık testisini alır, gürül gürül akan pınarda doldurur, geçit vermez sarp kayalıklardan, şırıl şırıl akan yemyeşil derelerin yanından geçip aklı karalı, boyunları çingiraklı koyun ve keçilerden oluşan sürüsünü otlatmaya götürürdü.
E) Onun da kaderi babası gibi çobanlık yapmaktı. Denizi doğru dürüst gidemediği ilkokuldaki ders kitaplarında görmüştü. Gün ağarınca sürüsünü alır, her zamanki gibi önce pınara gider, testisini doldururdu. Sonra sürüsüyle birlikte ıgıl ıgıl akan derelerin yanından geçip dağların yolunu tutardı.

10. Sakın bir söz söyleme

Yüzüme bakma sakın

Sesini duyan olur

Sana göz koyan olur

Düşmanımdır seni kim

Bulursa cana yakın

Anan bile okşasa

Benim bağrım taş olur

Faruk Nafiz Çamlıbel

Bu dizelerin teması aşağıdakilerden hangisidir?

- A) kıskançlık B) sitem C) yakınma
D) pişmanlık E) hayıflanma

11. Var mı beni içinizde tanıyan

Yaşanmadan çözülmeyen sır benim

Kalmasa da şöhretimi duymayan

Kimliğimi tarif etmek zor benim

Bülbül benim lisanımla ötüştü

Bir gül için can evinden tutuştı

Yüreğine Toroslardan çığ düştü

Yangınımı söndürmedi kar benim

Cemal Safi

Bu dizelerde geçen sözcüklerden hangisi, araç içinde verilen anlamda kullanılmamıştır?

- A) sır (Aklın erişemediği, açıklanamayan veya çözülemeyen şey; giz)
B) kimlik (Toplumsal bir varlık olarak insanın nasıl bir kimse olduğunu gösteren belirti, nitelik ve özelliklerin bütünü; etiket)
C) zor (Sıkıntı veya güçlükle yapılan; güç)
D) can (İnsan ve hayvanlarda yaşamayı sağlayan ve ölümle vücuttan ayrılan madde dışı varlık)
E) yangın (Tutkunun verdiği coşkunluk)

12. İki rayı gibiyiz

bir tren yolunun

yakın olması

neyi değiştirir

son istasyonun

Sunay Akın

Şair bu dizelerde aşağıdakilerden hangisini vurgulamaktadır?

- A) Kavuşmanın olanaksızlığını
B) Sevilen kişinin vefasızlığını
C) Yaşama sevincinin tükendiğini
D) Yalnızlığın getirdiği sıkıntıları
E) Sılaya duyduğu özlemi

13. I. Bilim, bir yanda sistematik bilgiler bütünü diğer yanda da bilgi üreten bir faaliyettir. Bu faaliyetin içinde bulunan bilim insanları, bilgiyi çeşitli sınıflara ayırmışlardır. Bilgiyi sınıflama veya bilgiye yaklaşma, insanlığın ilk zamanlarından beri bilim insanları tarafından çeşitli şekillerde yapılmıştır.

II. İlim ilim bilmektir

İlim kendin bilmektir

Sen kendin bilmezsin

Ya nice okumaktır

Yunus Emre

Numaralanmış metinlerle ilgili aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) Farklı amaçlarla yazılmışlardır.
B) Aynı temayı ele almışlardır.
C) Yalın bir dille yazılmışlardır.
D) İlgeli söyleyişlere yer vermişlerdir.
E) Dilin farklı işlevleriyle oluşturulmuşlardır.

Yazılı Sınav

1. Aşağıdaki boşlukları uygun sözcüklerle doldurunuz.

- 1) Edebî söyleyişin inceliğini yansıtan metinler, _____ metinlerdir.
- 2) Edebî metinlerde dış dünyadaki _____ olduğu gibi aktarılmaz.
- 3) Bir şair ya da yazar; bir nesne, olay ya da durumla ilgili duygu, düşünce ve hayallerini eserinde anlatırken _____ davranır.
- 4) Sanatçı; hislerini, sezgilerini ve gerçekliğin kendisinde uyandırdığı _____, okuyucusuna kurgulayarak aktarır.
- 5) Duyularla ifade edilemeyen bir şeyi belirten somut nesne veya işarete _____ denir.
- 6) Şairler; eserlerinde kelimeleri, kelime gruplarını ve cümleleri, kendilerine özgü bir kullanımla farklı anlamlara gelecek şekilde dönüştürürler; bu dönüşüm sonucunda da _____ ortaya çıkar.

2. Aşağıdaki yargılar doğru ise yanına "D" yanlış ise "Y" yazınız.

- 1) Yazar ya da şair, dış dünyadaki gerçekliği eserine kendi süzgecinden geçirerek aktarır.
- 2) Okuyucu, bilimsel bir eseri her okuduğunda ondan farklı bir anlam çıkarır.
- 3) Edebî söyleyişin inceliğini yansıtan metinlerde sanatçılar; daima günlük dile ait anlatım biçimlerinden, kalıplaşmış öğelerden yararlanır.
- 4) Edebî söyleyişin inceliğini yansıtan metinlerde kullanılan dil, günlük dilden farklı olarak çok anlamlı bir yapıya sahiptir.
- 5) Edebî söyleyişin inceliğini yansıtan metinlerde kelimelerin çok anlamlılığından doğan anlam katmanları vardır.
- 6) Edebî söyleyişin inceliğini yansıtan metinler; okuyucunun ruh hâline, tahsiline, hayata bakışına, yaşına; eserin okunduğu sosyal ortama ve döneme göre okuyucularda farklı çağrışımlar uyandırmaz.

3. Aşağıdaki bilgileri karşılarında verilen terimlerle eşleştiriniz.

1) Anlamanın kapalı ya da yoruma açık olduğu ifadeler

2) Anlamı kişiden kişiye değişen yargı

3) Sanatsal değeri olan eserlerde kullanılan dil, yazın dili

4) İnsanın kendi zihninde görüntüler üretebilme yetisi

5) Gerçekte olmadığı hâlde varmış gibi tasarımılanan, düşsel

6) Zamanda ve mekânda yer kaplayan her şey

A ebedî dil

B gerçeklik

C örtük ileti

D kurmaca

E hayal gücü

F öznel yargı

The logo for TAK TiK features the words "TAK" and "TiK" in a bold, stylized, blue-outlined font. The letters are white with a thick blue border. The logo is set against a blue background with a white circular arc behind the text. A dashed orange line is visible at the bottom left.

9. SINIF

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

TAM İZLEME KİTABI

3. HAFTA

SÖZÜN İNCELİĞİ - SÖZÜN İNCELİĞİ - SÖZÜN İNCELİĞİ

ŞİİR BİLGİSİ - ŞİİR BİLGİSİ - ŞİİR BİLGİSİ

Adı :

Numara :

Doğru :

Soyadı :

Sınıf :

Yanlış :

Net :

ÖĞRENCİ NO

0 0 0 0 0 0
1 1 1 1 1 1
2 2 2 2 2 2
3 3 3 3 3 3
4 4 4 4 4 4
5 5 5 5 5 5
6 6 6 6 6 6
7 7 7 7 7 7
8 8 8 8 8 8
9 9 9 9 9 9

YANITLAR

01 A B C D E	16 A B C D E
02 A B C D E	17 A B C D E
03 A B C D E	18 A B C D E
04 A B C D E	19 A B C D E
05 A B C D E	20 A B C D E
06 A B C D E	21 A B C D E
07 A B C D E	22 A B C D E
08 A B C D E	23 A B C D E
09 A B C D E	24 A B C D E
10 A B C D E	25 A B C D E
11 A B C D E	26 A B C D E
12 A B C D E	27 A B C D E
13 A B C D E	28 A B C D E
14 A B C D E	29 A B C D E
15 A B C D E	30 A B C D E

Adı :

Soyadı :

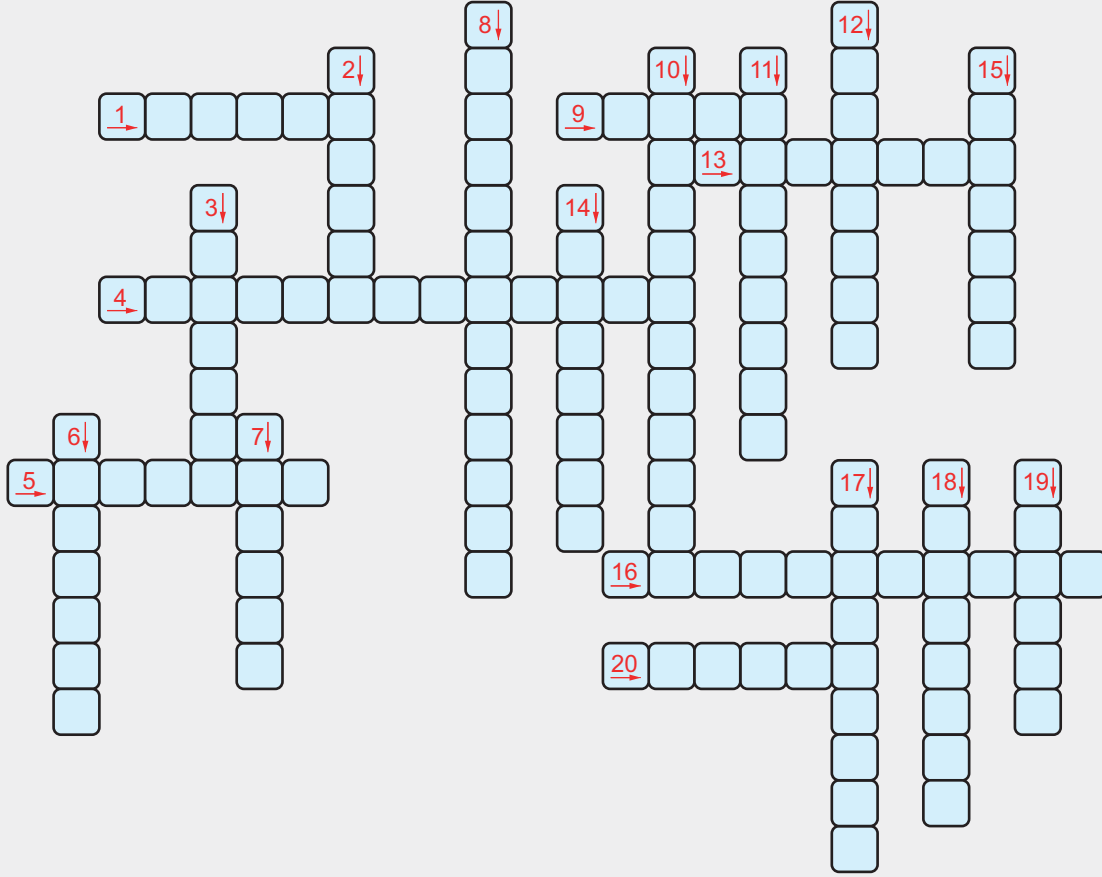
Tam Okul uygulamasını kullanarak optik formları okutabilir, sonuçlarınızı değerlendirebilir ve video çözümlerine ulaşabilirsiniz.

Aynı zamanda **Eğitim Vadisi Mobil** uygulamasını indirerek de video çözümlerine ulaşabilirsiniz.

Uygulamalarımızı **Google Play** veya **App Store**'dan indirebilirsiniz.

Etkinlik

1. Bir cümle ya da mısradaki karşıt anlamlı sözcüklerden hareketle iki zıt düşüncüyü karşılaştırma.
2. Birini küçük düşürmek ve onunla alay etmek amacıyla söylenecek sözü, tam tersi olan bir sözle nükte yaparak anlatma.
3. Aralarında ortak yön bulunan iki şeyden nitelikçe zayıf olanı güçlü olana benzetme.
4. Bir sözü benzetme amacı gütmeyen başka bir sözün yerine kullanma.
5. İnsan dışındaki varlıklara insan özelliği verme.
6. Birçok kişi tarafından bilinen bir olaya, konuya, atasözüne ya da inanca işaret etme.
7. Kişileştirilen varlıklara, hayali yaratıklara söz söyletme, onları konuşturma.
8. Bilinen bir şeyi, sanatsal bir nükte ile bilmiyormuş veya başka bir türlü biliyormuş gibi gösterme.
9. İçinde bulunulan duygu ve heyecanları ünlemlerle ifade etme.
10. Bir düşüncüyü, bir konu ile ilgili atasözü ya da özlü sözle anlatma.
11. Her dizinin ilk harfi yukarıdan aşağıya doğru okununca bir isim çıkacak şekilde şiir yazma.
12. Aralarında anlamca ilgi bulunan iki ya da daha çok sözcüğü bir arada kullanma.
13. Bir sözü hem gerçek hem de mecaz anlama gelecek şekilde kullanma.
14. Bir sözü benzetme amacı güderek başka bir sözün yerine kullanma.
15. Şiirde sözü veya kavramı anlatımı pekiştirmek amacıyla sık sık tekrar etme.
16. Bir söz veya beytin ilk bölümünde en az iki şeyi söyleyip sonra onlardan her biriyle ilgili benzerlik ve karşılıkları kullanma.
17. Sözün etkisini artırmak için bir konuyu, düşüncüyü, varlığı ya da duyguyu olduğundan büyük ya da küçük gösterme.
18. Nükte yapmak amacıyla birçok anlamı olan bir sözcüğü uzak anlamını kastederek kullanma.
19. Yazılışları ve okunuşları aynı olup farklı varlık ve kavramları ve anlamları karşılayan sözcükleri bir arada kullanma.
20. Bir sözcüğün sonunda bulunan ünsüz harfi kendinden sonra gelen ve ünlüyle başlayan sözcüğe bitişik okuma.

1. ne şair kalmış ülkede ne şiiir
divanlar unutulmuş
mesneviler parça parça
 ey şairlerin sultanı ey Bâkî
 inanılmaz kafiyeler düşürüp yıldızlardan
 (mef'ulü mef'ailü)
 ruhunla söyleşirim.

Bu dizelerde altı çizili sözcüklerde aşağıdaki edebî sanatlardan hangisi yapılmıştır?

- A) Tenasüp B) Tekrir C) Cinas
 D) Leffüneşir E) Tevriye

2. Gün biter, sürü yatar ve sararan bir ayla,
 Çoban hicranlarını basar bağrına yayla,
 - Kuru bir yaprak gibi kalbini eline al
 Diye hıçkırır kaval:

Bu dizelerde aşağıdaki açıklamalardan hangisine uygun bir edebî sanat vardır?

- A) İnsan dışındaki varlıklara insan özelliği kazandırıp konuşurma
 B) Bir sözü benzetme amacı gütmekten başka bir sözün yerine kullanma
 C) Bir durumu olduğundan daha büyük ya da küçük gösterme
 D) Bir sözü hem gerçek hem de mecaz anlama gelecek şekilde kullanma
 E) Bir düşüncüyü, konu ile ilgili bir atasözü, deyim ya da tanınmış bir söz ile açıklama

3. Benden selâm olsun Koç Koroğlu'na,
 Şimdi devir başka, zaman değişti.
 Karga konar kır atların beline,
 Arpa bulunmuyor, saman değişti.
 Gayri ne Kenan var ne Demircioğlu,
 Tarihe karıştı, Ayvaz'la Hoylu,
 Herkes Bolu Bey'i, her taraf Bolu,
 Yiğitlik kalmadı, insan değişti.

Bu dörtlüklerde aşağıdaki edebî sanatlardan hangisi ağır basmaktadır?

- A) Mübalağa B) Telmih C) Cinas
 D) Kinaye E) Tekrir

4. Dilerim Tanrı'dan ki
 Sana açık kucaklar
 Bir daha kapanmadan
 Kara toprakla dolsun
 Anmasınlar adını
 Candan anan dudaklar
 Sana benim gözümlle
 Bakan gözler kör olsun

Bu dörtlüklerde altı çizili sözcüklerde aşağıdaki edebî sanatlardan hangisi vardır?

- A) Hüsnütalil
 B) Mecazımürsel
 C) İrsalimesel
 D) Tecahülüarif
 E) Leffüneşir

5. Tarihin dilinden düşmez bu destan,
Nehirler gazidir, dağlar kahraman,
Her taşı yakut olan bu vatan
Can verme sırrına erenlerindir.

Bu dörtlükte aşağıdakilerin hangisinde verilen edebî sanatlar vardır?

- A) Teşbih-tekrir-telmih
B) Telmih-cinas-tenasüp
C) Tenviye-teşhis-kinaye
D) Kinaye-teşbih-teşhis
E) Teşhis-tenasüp-teşbih

6. Açık istiarede benzetmenin öğelerinden yalnızca "kendisine benzetilen" kullanılırken kapalı istiarede "benzeyen" kullanılır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisinde altı çizili sözcükte ötekilerden farklı bir istiare söz konusudur?

- A) Okuma yok, yazma yok, bilmeyiz eski, yeni;
Kuzular bize söyler yılların geçtiğini.
B) Gün bitti. Ağaçta neş'e söndü.
Yaprak âteş oldu. Kuş da yâkut.
C) sesleri liman sislerinde boğulur
gemiler yorgun ve uykuludur
D) Garbın ucunda, son kıyıda, en gürültülü
Bir med zamanı gökyüzü kurşunla örtülü
E) O gün bugün, hep sessiz ağlaşırlar geceler
Ruhumla bir dost gibi anlaşırlar geceler

7. Şimdi bomboş sebilden selviler bir şey sorar,
Hatırlatır uzayan dem çekişleri rüzgâr
Mermer basamaklarda uçuşur beyaz tüyler.

Bu dizelerde kişileştirilen varlıklar aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

- A) sebil-mermer
B) tüyler-selviler
C) rüzgâr-mermer
D) selviler-rüzgâr
E) mermer-basamaklar

8. Şakaklarıma kar mı yağdı ne var?

Benim mi Allah'ım bu çizgili yüz?

Ya gözler altındaki mor halkalar?

Neden böyle düşman görünürsünüz,

Yıllar yılı dost bildiğim aynalar?

Bu dizelerde aşağıdaki açıklamalardan hangisine uygun bir edebî sanat yoktur?

- A) Bir sözü benzetme amacı güderek başka bir sözün yerine kullanma
B) Bilinen bir durumu bir anlam inceliği yaratmak için bilmezden gelme
C) İnsan dışındaki varlıklara insan özelliği kazandırma
D) Anlamca ilgili sözcükleri bir arada kullanma
E) Bir durumu ya da olayı doğal nedenlerinden başka bir nedene bağlama

9. Sen kocaman çöllerde bir kalabalık gibisin,
Kocaman denizlerde ender bir balık gibisin.
Bir ısıtır, bir üşütür, bir ağlatır bir güldürür;
Sen hem bir hastalık hem de sağlık gibisin.

Bu dizelerde imge aşağıdaki edebî sanatlardan hangisiyle sağlanmıştır?

- A) Tezat
B) Teşhis
C) Cinas
D) Tariz
E) Mübalağa

10. Kalbim tarla, sevgim başakTahammülü yaptım kuşakDost yoluna candan döşek

Serdim amma beğenmedim

Bu dörtlükteki altı çizili söz öbeklerinde aşağıdaki açıklamalardan hangisine uygun bir edebî sanat vardır?

- A) Benzetme ögelerinden yalnızca benzeyen kullanılarak kapalı istiare yapılmıştır.
- B) Benzetme ögelerinden benzeyen, kendisine benzetilen ve benzetme edatı kullanılarak kısaltılmış benzetme yapılmıştır.
- C) Benzetme ögelerinden yalnız kendisine benzetilen kullanılarak açık istiare yapılmıştır.
- D) Benzetme ögelerinden benzeyen ve kendisine benzetilen kullanılarak teşbihbeliğ yapılmıştır.
- E) Benzetme ögelerinden benzeyen, kendisine benzetilen ve benzetme yönü kullanılarak pekiştirilmiş benzetme yapılmıştır.

11. Ey mavi göklerin beyaz ve kııl süsü,

Kız kardeşimin gelinliği, şehidimin son örtüsü,

Işık ışık, dalga dalga bayrağım!

Senin destanını okudum, senin destanını yazacağım.

Ey şimdi süzgün, rüzgârlarda dalgalı;

Barışın güvercini, savaşın kartalı

Yüksek yerlerde açan çiçeğim.

Senin altında doğdum.

Senin altında öleceğim.

Bu dizelerde "bayrak" aşağıdakilerden hangisine benzetilmemiştir?

- A) doğulan ve ölünen mekânlara
- B) mavi göklerin beyaz ve kııl süsüne
- C) yüksek yerlerde açan çiçeğe
- D) barışın güvercinine, savaşın kartalına
- E) kız kardeşin gelinliğine

12. Bir ara neydi o bulutlar

Somurtkan dudakları yere sarkan

Arkasında deniz alev alan adam

Çehrem sarsılıyor bakmaktan

Güneş inip suya dokun

Nehre yaslanıp baş aşağı koşan bir yaşlı ağaç ol

Bu dizelerde aşağıdakilerin hangisinde verilen edebî sanatlar vardır?

- A) Tekrar-telmih
- B) Telmih-tenasüp
- C) Tevriye-teşhis
- D) Kinaye-teşbih
- E) Teşhis-teşbih

13. I. Bin atlı akınlarda çocuklar gibi şendik
Bin atlı o gün dev gibi bir orduyu yendikII. Haykırdı, ak tolgalı beylerbeyi "İlerle!"
Bir yaz günü geçtik Tuna'dan kafilelerleIII. Şimşek gibi atıldık bir semte yedi koldan
Şimşek gibi Türk atlarının geçtiği yoldanIV. Bir gün yine doludizgin atlarımızla
Yerden yedi kat arşa kanatlandık o hızlaV. Cennette bugün gülleri açmış görürüz de
Hâlâ o kııl hâtıra gitmez gözümüzde**Numaralanmış beyitlerin hangilerinde teşbih yapılmıştır?**

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II, III ve IV
- E) I, IV ve V

14. Bu sabah hava berrak;

Bu sabah her şey billurdan gibi.

Gök masmavi bu sabah,

Güzel şeyler düşünelim diye.

Yemyeşil oluvermiş ağaçlar,

Bulutlara hayretinden.

Bu dizelerde aşağıdakilerin hangisinde verilen edebî sanatlar vardır?

- A) Tecahülüarif-teşbih
- B) Mecazımürsel-tenasüp
- C) Hüsnütalil-tekrir
- D) İrsalimesel-teşbih
- E) Leffüneşir-tevriye

15. Gökyüzünün başka rengi de varmış

Geç fark ettim taşın sert olduğunu

Su insanı boğar, ateş yakarmış

Her geçen günün bir dert olduğunu

İnsan bu yaşa gelince anlarmış

Bu dizelerde olduğu gibi nedeni herkesçe açık olarak bilinen doğal olguları bilmezden gelme sanatına ---- denir.

Bu açıklamada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) hüsnütalil
- B) tecahülüarif
- C) mecazımürsel
- D) irsalimesel
- E) leffüneşir

16. Ölüm indirmede gökler, ölü püskürmede yer,

O ne müthiş tipidir. Savrulur enkaz-ı beşer...

Bu dizelerde aşağıdaki edebî sanatlardan hangisi vardır?

- A) Telmih
- B) Kinaye
- C) Teşhis
- D) Mübalağa
- E) Cinaz

17. Ben diyorum ki ona:

— Kül olayım

Kerem

gibi

yana

yana.

Ben yanmasam

sen yanmasan

biz yanmasak,

nasıl

çıkar

karanlıklar

aydınlığa...

Bu dizelerde aşağıdakilerin hangisinde verilen edebî sanatlar vardır?

- A) Teşbih-teşhis-tezat
- B) Tezat-tekrir-cinas
- C) Cinaz-tenasüp-mecazımürsel
- D) Hüsnütalil-tevriye-tekrir
- E) Telmih-tekrir-tezat

18. Resmine baktığım güzel kız, genç kız

Unuttum, unuttum, unuttum seni..

Eski bir albümde durursun yalnız

Unuttum, unuttum, unuttum seni...

Bu dizelerde aşağıdaki edebî sanatlardan hangisi ağır basmaktadır?

- A) Telmih
- B) Kinaye
- C) Teşhis
- D) Tekrir
- E) Cinaz

Yazılı Sınav

1. Aşağıdaki boşlukları uygun sözcüklerle doldurunuz.

- 1) "Gözlerinden döküldü inciler/İncindi gözlerim inceden" dizelerinde "inciler" sözcüğünde _____ istiare vardır.
- 2) "Gökyüzünde İsa ile/Tur Dağı'nda Musa ile/Elindeki asa ile/Çağırayım Mevlâ'm seni" dizelerinde İsa ve Musa peygamberlerin mucizelerine _____ yapılmıştır.
- 3) "Yolcuyum bir kuru yaprak misali/Rüzgârın önüne atılmışım ben" dizelerinde _____ teşbih vardır.
- 4) "Güç bela bir bilek aldım gişeden/Yolculuk başladı Haydarpaşa'dan" dizelerinde "gişe" ve "Haydarpaşa" sözcüklerinde _____ vardır.
- 5) "Tarihin dilinden düşmez bu destan/Nehirler gazidir, dağlar kahraman" dizelerinde _____ yapılmıştır.
- 6) "Saksıda ruhumun bütün yası var/Derdimle soluyor açılan gonca" dizelerinde _____ vardır.

2. Aşağıdaki yargılar doğru ise yanına "D", yanlış ise "Y" yazınız.

1) "Bir çınar gördük; enli, boylu, vakur/Bir ağaç; hiç eğilmemiş, mağrur" dizelerinde **teşhis sanatı** yapılmıştır.

2) "Şu karşıma göğüs geren/Taş bağırlı dağlar mısın" dizelerindeki **altı çizili sözde tevriye sanatı** yapılmıştır.

3) "Güzel şeyler düşünelim diye/Yemyeşil oluvermiş ağaçlar" dizelerinde **hüsnütalil sanatı** yapılmıştır.

4) "Neden böyle düşman görünürsünüz/Yıllar yılı dost bildiğim aynalar?" dizelerinde **tezat sanatı** vardır.

5) "Bir hilâl uğruna ya Rab ne güneşler batıyor." dizesinde **yalnızca açık istiare sanatı** vardır.

6) "Şakaklarıma kar mı yağdı ne var/Benim mi Allah'ım bu çizgili yüz?" dizelerinde **hem açık istiare hem tecahülüarif sanatı** vardır.

3. Aşağıdaki dizeleri karşılarında verilen sanatlarla eşleştiriniz.

1) Dur yolcu! Bilmeden gelip bastığın/Bu toprak, bir devrin battığı yerdir

2) Gümüş bir dumanla kapandı her yer

3) İçimde damla damla bir korku birikiyor.

4) İstanbul, yine telaşla başladı güne

5) Çalınsın saz, keman, santur, kanun hoş makam ile

6) Kulağının dibinde haykırdı fırtına:İsınmak istiyorsan toprağı çek sırtına

A Tenasüp

B Kapalı istiare

C İntak

D Teşbihibeliğ

E Nida

F Mecazımürsel

The logo for TAK TiK features the words "TAK" and "TiK" in a bold, stylized font. "TAK" is in white with a blue outline, and "TiK" is in blue with a white outline. The letters are slanted and have a 3D effect. The logo is set against a blue background with a white circular border and a dashed orange line at the bottom.